

Aan het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Vijfheerenlanden
Postbus 11
4140 AA LEERDAM

DATUM	1 maart 2019	TEAM	BIN / IBT Informatie- en archiefbeheer
NUMMER	81E6E6C7	REFERENTIE	I.E.C.M. Broos
UW BRIEF VAN	11 september 2018	DOORKIESNUMMER	030-2582718
UW NUMMER	30673	E-MAILADRES	irmgard.broos@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	-	ONDERWERP	Beoordeling Interbestuurlijk Toezicht, informatiebeheer over 2017-2018

Geacht college,

Een van uw rechtsvoorgangers, BenW van de gemeente Vianen, heeft ons het afgelopen jaar in het kader van interbestuurlijk toezicht (IBT) informatie toegezonden over de uitvoering van de Archiefwet. De overgang naar uw nieuwe gemeentelijke organisatie heeft vanzelfsprekend ook invloed op uw informatie- en archiefbeheer. Dit hebben wij betrokken in onze beoordeling van het informatiebeheer binnen de Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) Vijfheerenlanden over 2017 en 2018, waarbij wij ook aangeven welke aspecten binnen uw nieuwe organisatie nog geregeld moeten worden om de analoge en digitale informatiehuishouding te laten voldoen aan de archiefwettelijke vereisten.

Wij beoordelen de prestaties van gemeenten als 'adequaat', 'redelijk adequaat', of 'niet adequaat'. Het oordeel over de uitvoering van het informatie- en archiefbeheer in 2017-2018 luidt 'redelijk adequaat'. Dit betekent dat uw informatiebeheer deels voldoet aan de wettelijke vereisten, maar deels ook nog niet. Wij zien dat u in de afgelopen periode wel een aantal verbeterstappen hebt gezet om uw informatiebeheer aan te passen aan de nieuwe organisatie, maar ook dat een aantal aspecten in de planning naar achteren zijn opgeschoven, met name op het vlak van het duurzaam regelen van uw digitale informatiehuishouding en het grip krijgen op alle decentrale informatiestromen.

Toetsingscriteria

Bij de beoordeling van uw informatie- en archiefbeheer toetsen wij of u voldoet aan de eisen die de Archiefwet- en regelgeving voorschrijven. In ons 'Aanvullend beleidskader voor het interbestuurlijk archieftoezicht' staan de risicogebieden waar wij bij onze toetsing specifiek op letten. Dit zijn: de omslag naar digitaal werken; het duurzaam behouden van analoge en digitale informatie; en de informatiehuishouding bij reorganisaties, herindelingen en samenwerkingsverbanden.

Bij het uitvoeren van ons toezicht hanteren wij de interventieladder, die landelijk tussen Rijk, IPO en VNG is afgesproken. Deze interventieladder is te vinden op onze website www.provincie-utrecht.nl/werkwijze-ibt.

Bevindingen en beoordeling

Over het algemeen zien wij ten opzichte van de vorige beoordelingsronde wel enige verbeterstappen om uw informatie- en archiefbeheer te laten voldoen aan de wettelijke vereisten. Er zijn nog wel de nodige verbeteringen die de komende periode doorgevoerd moeten worden. Wij onderschrijven dan ook de conclusies en de aanbevelingen van de archivaris van Vianen in de KPI-rapportage 2017 van het Regionaal Historisch Centrum (RHC) Zuidoost Utrecht.

Regelgeving informatie- en archiefbeheer

Uw Archiefverordening en Beheerregeling voor de nieuwe gemeente worden momenteel geactualiseerd op basis van de VNG-modellen. Met deze regelingen legt u de afspraken en verantwoordelijkheden rondom uw informatie- archiefbeheer vast. De keuze die u moet maken bij welke archiefdienst u als zorgdrager uw historische archieven gaat onderbrengen, wordt daar ook bij betrokken. Ook wordt het Strategisch Informatie Overleg (SIO) dat begin 2019 wordt ingericht, vastgelegd in deze regelgeving.

Verbeterpunt:

1. Rond de vaststelling van de Archiefverordening en Beheerregeling zo spoedig mogelijk af. Betrek de (nog aan te wijzen) archivaris bij uw SIO.

Inrichting duurzame (digitale) informatiehuishouding

Binnen uw organisatie wordt al volop digitaal gewerkt, maar nog niet alle randvoorwaardelijke basisinstrumenten zijn daarvoor gereed of ingevoerd. Dit levert nog steeds risico's als informatiegaten en authenticiteitsproblemen op. Er is wel een Informatiebeleidsplan 2018-2020 waarin op hoofdlijnen het beleid om te komen tot een duurzame digitale informatiehuishouding is vastgelegd. Er is een concept van een Handboek vervanging, maar deze is nog niet afgerond en formeel vastgesteld als onderdeel van een door u te nemen vervangingsbesluit. Uw organisatie beschikt wel over een informatiearchitectuur maar deze is nog niet geactualiseerd. Hierdoor is nog geen totaaloverzicht beschikbaar van alle digitale informatie in vakapplicaties en netwerkschijven. De grip op archiefwaardige informatie op netwerkschijven en in projectarchieven is daarmee onvoldoende. Verder ontbreken een digitale bewaarstrategie en een vastgesteld metadataschema.

Verbeterpunten:

2. Zorg voor de afronding, vaststelling en de implementatie van deze instrumenten op basis van een logisch tijdpad en relateer dat aan het Informatiebeleidsplan. Leg deze planning en instrumenten vast via - in ieder geval - het SIO en neem, waar nodig, als college besluiten tot vaststelling van instrumenten (zoals het Handboek vervanging en besluit tot vervanging).
3. Breng ook uw decentrale informatiestromen (netwerkschijven, vakapplicaties, projectarchieven) met archiefwaardige informatie verder in kaart in een actueel, logisch, compleet en samenhangend overzicht van analoge en digitale archiefbescheiden (artikel 18 van de Archiefregeling). Neem maatregelen om deze decentrale bestanden ook onder professioneel beheer te krijgen, inclusief de verplichte selectie en vernietiging van deze bestanden (zie ook hieronder).

Kwaliteitssysteem

Uw organisatie beschikt nog niet over een kwaliteitssysteem informatiebeheer zoals bedoeld in de Archiefregeling (art. 16). Er worden wel steekproefsgewijs controles op registratie en archivering uitgevoerd, maar dit is nog niet een systematisch ingericht audit- en controlesysteem op basis van een kwaliteitsplan.

Verbeterpunt:

4. Richt een kwaliteitssysteem in en benut daarbij de aanbevelingen uit de workshop Kwaliteitssysteem Informatiebeheer Decentrale Overheden (KIDO) die vorig jaar binnen uw BVO-organisatie is gehouden en het volledige KIDO-onderzoek dat aankomend voorjaar zal worden uitgevoerd. Wij adviseren u om ook uw team control te betrekken bij dit kwaliteitssysteem.

Afsluiting dossiers rechtsvoorgangers, wettelijke vernietigingstermijnen en overbrengingstermijnen

De totale omschakeling van papieren naar digitale informatiestromen betekent dat de papieren bestanden zodanig bewerkt moeten worden dat zij voldoen aan de vereisten van ordening, toegankelijkheid en vernietiging. De vorming van uw nieuwe gemeente vereist verder dat alle analoge en digitale archiefbestanden van rechtsvoorgangers op een juiste wijze, conform de archiefwettelijke voorschriften, worden afgesloten.

Verbeterpunt:

5. Sluit de archiefblokken (papier en digitaal) van de rechtsvoorgangers gemeenten Vianen, Zederik, Leerdam en de BVO Vijfheerenlanden af per 31-12-2018 volgens de archivistische richtlijnen.

De wettelijk verplichte vernietiging geldt ook voor digitale informatiebestanden. De selectie en vernietiging van de digitale dossiers van Vianen zijn wel grotendeels uitgevoerd, maar dit geldt niet voor de digitale bestanden van Zederik en Leerdam. Omdat een deel van de digitale bestanden uit de decentrale applicaties en netwerkschijven niet onder centraal beheer is van de DIV (zie verbeterpunt 3), vindt op deze bestanden ook geen selectie en vernietiging plaats op basis van de daarvoor geldende richtlijnen.

Verbeterpunt:

6. Richt het proces van selectie en vernietiging in voor alle (analoge en digitale) bestanden voor zowel de rechtsvoorgangers als de nieuwe gemeente en voer dit ook uit volgens de daarvoor geldende richtlijnen.

De archieven van Vianen zijn tot en met 1995 bewerkt en overgebracht naar de archiefbewaarplaats. De bouwvergunningen van Vianen uit de periode 1903-1995 zijn gedigitaliseerd. De formele overbrenging in geordende en toegankelijke staat van dit bestand naar de bewaarplaats moet nog wel plaatsvinden. De archieven van Leerdam en Zederik over de jaren na 1986 zijn nog niet bewerkt en overgedragen, waardoor niet aan de wettelijk verplichte overbrengingstermijn wordt voldaan. Wel is er budget beschikbaar gesteld voor deze werkzaamheden.

Verbeterpunt:

7. Rond de overbrenging van de bouwvergunningen van Vianen af en start de bewerking van de afgesloten archieven van Leerdam en Zederik zodat ook deze archieven zo spoedig mogelijk toegankelijk worden voor de burger.

Informatiehuishouding bij reorganisaties, herindeling en samenwerkingsvormen

Bij de vorming van uw nieuwe gemeente is veel aandacht besteed aan deelname aan gemeenschappelijke regelingen. Een positief gevolg daarvan is dat bij het (opnieuw) uitbesteden van gemeentelijke taken aan deze verbonden partijen ook meteen informatie-afspraken zijn of worden gemaakt. Dit geldt met name voor de taken die belegd zijn bij de omgevingsdienst en voor taken binnen het sociaal domein.

Verbeterpunt:

8. Maak in 2019 met al uw verbonden partijen praktische beheerafspraken over de uitvoering van het informatiebeheer voor de uitbestede gemeentelijke taken. Maak het onderhoud van deze afspraken onderdeel van uw kwaliteitssysteem.

Hiermee is voor ons deze toetsingsronde afgerond. We vertrouwen erop dat u de door ons geconstateerde verbeterpunten doorvoert.

In de tweede helft van 2019 beoordelen wij de uitvoering van de Archiefwet opnieuw. De volledige toezichtinformatie over het jaar 2018 ontvangen wij graag uiterlijk 15 juli 2019 van u. Wij verzoeken u om in deze informatie ook aan te geven welke acties u heeft ondernomen naar aanleiding van de hierboven genoemde verbeterpunten.

Tot slot

Naast toezicht op uw informatie- en archiefbeheer, toetsen wij ook uw taakuitvoering op de terreinen omgevingsrecht, huisvesting vergunninghouders en financiën. Vanwege een ander beoordelingsritme door wettelijke bepalingen, ontvangt u hiervan op een ander tijdstip onze toezichtbrieven.

Een afschrift van deze brief sturen wij ter kennisgeving aan uw gemeenteraad.

Wij publiceren de resultaten van ons toezicht op de interactieve IBT-kaart. Zie daarvoor www.provincie-utrecht.nl/interbestuurlijktoezicht. Deze brief wordt via deze kaart ook toegankelijk.

Omdat deze beoordeling ook gebaseerd is op de toezichtinformatie van de (toenmalige) gemeentearchivaris Vianen van het RHC Zuidoost Utrecht en op informatie van de interbestuurlijk toezichthouder van de provincie Zuid-Holland (Zederik en Leerdam), sturen wij een afschrift van deze toezichtbrief ook aan het RHC en de toezichthouder van Zuid-Holland.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen

A.M.A. Pernarts-Pouw
Gedeputeerde Cultuur, Recreatie, Milieu, Water, Bestuur en Europa

Cc gemeentearchivaris RHC Zuidoost Utrecht en interbestuurlijk toezichthouder provincie Zuid-Holland